ΑΡΑΝ/Κ-Σχέδιο: Γιατί ο καπιταλισμός δεν θα καταρρεύσει αν δεν κάνουμε κάτι εμείς για αυτό

των Πάνου Καλαβάνου & Χρίστου Τουλιάτου

Δεχτήκαμε πρόθυμα την πρόσκληση της ελληνικής έκδοσης του Jacobin να γράψουμε εκ μέρους της Πρωτοβουλίας για μία μεταβατική κομμουνιστική οργάνωση, στην οποία συμμετέχουν η Αριστερή Ανασύνθεση, το Σύγχρονο Κομμουνιστικό Σχέδιο και ανένταχτοι/ες αγωνιστές/τριες. Οφείλουμε να ομολογήσουμε, όμως, ότι μας ξένισε το ερώτημα γύρω από το οποίο μας ζητήθηκε να τοποθετηθούμε («*Γιατί ο καπιταλισμός θα καταρρεύσει*;»). Γιατί, καλώς ή κακώς, πιστεύουμε ότι αυτό ούτε σίγουρο είναι ούτε θα γίνει αυτόματα.

Θα καταρρεύσει μόνος του ο καπιταλισμός;

Η πίστη για μία επικείμενη κατάρρευσή του πριν δεκαετίες, μετά τη νικηφόρα Οκτωβριανή Επανάσταση, μπορεί εν μέρει να ήταν κατανοητή ως *πολιτική* αναγκαιότητα*,* ως στοιχείο δημιουργίας μιας άμεσης επαναστατικής προσδοκίας. Αλλά ήταν *θεωρητικά* (και για αυτό τελικά και πολιτικά) λάθος. Και άφησε αντίστοιχα «βαρίδια» στον τρόπο που διάβαζε την πραγματικότητα και πολιτευόταν η κομμουνιστική αριστερά για χρόνια. Με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος της να μείνει αμήχανο μπροστά στην ταχεία μεταπολεμική καπιταλιστική ανάπτυξη του «εφαρμοσμένου κεϋνσιανισμού» στον δυτικό κόσμο, αφήνοντας τη σοσιαλδημοκρατία να ενσωματώσει μεγάλο μέρος των εργατικών-λαϊκών μαζών. Και τελικά να αδυνατεί να αντιληφθεί και να ερμηνεύσει τη δυνατότητα του καπιταλισμού να αναδιαρθρώνεται αντιδραστικά μετά και την κρίση της δεκαετίας του ’70, από την οποία αναδείχθηκε πλέον ως κυρίαρχη η νεοφιλελεύθερη ρύθμιση όσον αφορά το καθεστώς συσσώρευσης.

Αν θέλουμε να ακολουθήσουμε μία άλλη πορεία, λοιπόν, αναζητώντας μία Αριστερά (και ειδικά μία κομμουνιστική Αριστερά) που να μπορεί να είναι νικηφόρα και αποτελεσματική πρέπει πρώτα από όλα να θέτουμε σε διαρκή επερώτηση και αμφισβήτηση εργαλεία, οπτικές και αναλύσεις που έδειξαν όρια. Για αυτό, επειδή το να θέσεις ορθά ένα ερώτημα είναι η αφετηρία για να αντιμετωπίσεις κάθε πρόβλημα, επιλέξαμε ως τίτλο της παρέμβασής μας κάτι που να αναδεικνύει ότι η πτώση του καπιταλισμού είναι διακύβευμα. Πιο συγκεκριμένα, διακύβευμα του κοινωνικού ανταγωνισμού και συσχετισμού δύναμης. Αν δεν κάνουμε κάτι εμείς για αυτό, λοιπόν, ο καπιταλισμός δυστυχώς δεν θα καταρρεύσει τόσο εύκολα.

Πού βρισκόμαστε σήμερα;

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι η σημερινή δυστοπική κατάσταση δείχνει φαινομενικά να παρέχει στοιχεία στο επιχείρημα περί κατάρρευσης. Γιατί διανύουμε μια πρωτότυπη συγκυρία που εντάσσεται σε μια *περίοδο πολλαπλής κρίσης* του καπιταλισμού, με απότομη όξυνση όλων των αντιθέσεων μεταξύ τάξεων, χωρών, ιδεολογιών και με μεγάλες ανακατατάξεις, διεθνώς και εγχώρια. Ξεσπούν διαρκώς επεισόδια οικονομικής αστάθειας και ύφεσης που προαναγγέλλουν μία πιθανή νέα μεγάλη οικονομική κρίση. Το ζήτημα της περιβαλλοντικής κρίσης και της κλιματικής αλλαγής έχει έρθει δραματικά στο προσκήνιο και δεν αντιμετωπίζεται με όρους αγοράς («εμπόριο ρύπων», χρηματιστήρια ενέργειας, επένδυση σε ΑΠΕ που δεν είναι πάντα και ειδικά υπό τους όρους της αγοράς όσο φιλοπεριβαλλοντικές δείχνουν...). Ο πόλεμος διεξάγεται πλέον και μες την Ευρώπη και ο κίνδυνος μιας γενικευμένης (και πυρηνικής!) σύγκρουσης δεν είναι καθόλου αμελητέος.

Δεκαπέντε χρόνια μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης βαθαίνει και οξύνεται η αδυναμία του σύγχρονου καπιταλισμού να εγγυηθεί μεσοπρόθεσμες αυξήσεις της παραγωγικότητας και σταθερή ανάταξη του μέσου ποσοστού κέρδους. Κι αυτό παρά το απότομο βάθεμα της εκμετάλλευσης της ζωντανής εργασίας και την καταστροφική καταλήστευση φυσικών πόρων, τις πολιτικές λιτότητας, τη διατήρηση «πλεοναζόντων πληθυσμών» σε παγκόσμια κλίμακα. Για αυτό προσφεύγει διαρκώς στη διόγκωση του πλασματικού κεφαλαίου, υποθηκεύοντας τη μελλοντική ανθρώπινη εργασία με το γιγάντιο χρέος. Αδυνατώντας τελικά να εκπληρώσει στοιχειώδεις λαϊκές ανάγκες και συνεπώς την κοινωνική συναίνεση, όπως σε προηγούμενες εποχές. Έτσι, ενώ φαινόταν να βαδίζει σε μια αναιμική ανάπτυξη μετά την προηγούμενη δομική οικονομική κρίση, εμφανίστηκαν νέα φαινόμενα όπως η κρίση των εφοδιαστικών αλυσίδων και η εκτίναξη του πληθωρισμού. Και σαν επιστέγασμα, ο πόλεμος που ξέσπασε στην Ουκρανία εκτροχίασε κάθε σχέδιο για την κλιματική αλλαγή και τις κοινωνικές ανάγκες, προωθώντας μια αντιδραστική «πολεμική οικονομία» σε βάρος της εργατικής τάξης και των λαών. Αυτοί οι παράγοντες συσσωρεύουν τα υλικά για μία νέα υπερσυγκέντρωση ιδιοκτησίας και πλούτου αλλά και για νέα τοπικά κρισιακά επεισόδια. Ακόμη και για μια πιθανή γενικευμένη παγκόσμια οικονομική υποτροπή, την υλοποίηση και το χρόνο της οποίας βέβαια κανείς δεν μπορεί να προβλέψει.

Γενικότερα, ο σύγχρονος καπιταλισμός οξύνει το σύνολο των κοινωνικών αντιθέσεων. Παροξύνεται η βασική *αντίθεση κεφαλαίου και εργασίας* όπως και όλες οι ενδοαστικές και ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις. Ταυτόχρονα, οξύνεται *το σύνολο των κοινωνικών αντιθέσεων*, με κυριότερες την αντίθεση καπιταλισμού-φύσης (το επείγον ζήτημα της κλιματικής αλλαγής), την έμφυλη καταπίεση και την πατριαρχία, αλλά και τις αντιθέσεις πόλης-υπαίθρου, τις εθνοτικές αντιθέσεις και το ρατσισμό, τις πολιτισμικές-θρησκευτικές αντιθέσεις κλπ. Κάτι που κάνει ακόμα πιο αναγκαία την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος καθώς και την οικοδόμηση των σχετικά αυτοτελών κινημάτων σε κάθε πεδίο με ταυτόχρονη σύνδεσή τους με ένα ευρύτερο ταξικό ρεύμα για την απελευθέρωση των εργαζομένων και του λαού. Μία σύνδεση που απαιτεί σύγχρονες ειδικές αναλύσεις και πρακτικές ανά πεδίο μαζί με μία συνολική ταξική-κοινωνική οπτική σε αντικαπιταλιστική

κατεύθυνση εντός των κινημάτων αυτών. Σε συνδυασμό με μία διαρκή προσπάθεια συντονισμού και συμπόρευσής τους ενάντια στο θεματικό κατακερματισμό που τελικά αδυνατίζει και τα ίδια. Κάτι που γίνεται ακόμη πιο αναγκαίο εξαιτίας της αδυναμίας των οικονομίστικων και συχνά συντηρητικών ρευμάτων μέσα στην Αριστερά να εκφράσουν αυτές τις τάσεις. Με τελικό αποτέλεσμα να παρεμβαίνουν επιθετικά τα αστικά ρεύματα, αξιοποιώντας και μεταμοντέρνα ιδεολογικά ρεύματα, για την απομόνωση και τελικά την ενσωμάτωση αυτών των κινημάτων σε μία νεοφιλελεύθερη κοσμοπολίτικη ατζέντα.

Σε αυτό το τοπίο, υπάρχει μία εμφανής δυστοκία του κεφαλαίου και των εκφραστών του να διαμορφώσουν μια στρατηγική απαλλαγής από τις επιπτώσεις των κρίσεων που θα οδηγήσει σε ένα νέο ηγεμονικό κοινωνικό υπόδειγμα και μια εύρωστη ανάπτυξη. Υπάρχει όμως και αδυναμία οι αναζητήσεις και τα κινήματα των εργαζομένων και του λαού να διαμορφώσουν μια αποτελεσματική άμεση απάντηση στην αστική επίθεση, αλλά και μία στρατηγική ανατροπής της και προοπτικά απαλλαγής *από τις αιτίες* των κρίσεων. Αυτή η διπλή αδυναμία σηματοδοτεί μια ιστορική *περίοδο μετάβασης* με πολλά δυνητικά μέλλοντα που τελικά θα καθορίσει η εξέλιξη της κοινωνικής και πολιτικής ταξικής πάλης. Πολλά ενδεχόμενα που τείνουν να συμπυκνωθούν γενικά σε δύο ανοιχτές δυνατότητες: είτε προς μια νέα βαθμίδα καπιταλιστικής βαρβαρότητας, αν ο αντίπαλος κατισχύσει αποφασιστικά σταθεροποιώντας μία νέα ηγεμονία του, είτε προς μια νέα περίοδο αγώνων, ίσως και εξεγέρσεων, για την αμφισβήτηση και την ανατροπή της κυριαρχίας του. Οι μέρες μας όμως σκιάζονται ακόμη βαριά από τις καταρρεύσεις του ’89 και –ειδικά για την Ελλάδα– από την ήττα του 2015. Οι δυο αυτές ήττες βαραίνουν στις συνειδήσεις, διαμορφώνοντας έναν βαθύτερο δυσμενή συσχετισμό για την Αριστερά γενικά και ειδικότερα την κομμουνιστική ιδεολογία και προοπτική.

Παρά αυτό το συσχετισμό όμως, οι εναλλακτικές οδοί για μία αναγκαία *κομμουνιστική επανίδρυση* διευρύνονται επειδή το καπιταλιστικό κοινωνικό σύστημα, ενώ εκτινάσσει τις παραγωγικές δυνάμεις, την επιστήμη, την τεχνολογία, τις μεταφορές, τις πληροφορίες, ταυτόχρονα τις υποτάσσει στο κέρδος, τις διαστρέφει στις στενές επιδιώξεις του κεφαλαίου και σε πλευρές τις καταστρέφει κιόλας. Ο καπιταλισμός κλονίζεται και δεν πείθει μαζικά. Αλλά δεν πρόκειται να καταρρεύσει αυτόματα ούτε να μετασχηματιστεί αυθόρμητα σε κάποια «μετακαπιταλιστική κοινωνία». Οι νέες απόπειρες κοινωνικού μετασχηματισμού απαιτούν την αποφασιστική παρέμβαση του υποκειμενικού παράγοντα σε όλες τις μορφές του. Δημιουργείται σε όλο τον κόσμο μια πλειοψηφική, πολύμορφη και πιο μορφωμένη εργατική τάξη, γεμάτη από μεγάλες αντιθέσεις και κατακερματισμένη. Αλλά ικανή να χειρίζεται πολύ πιο αναπτυγμένα μέσα παραγωγής, πιο πολυεθνική λόγω των μεταναστευτικών ρευμάτων, με μεγάλη ένταξη της γυναικείας εργασίας. Αυτή η σύγχρονη εργατική τάξη είναι το βασικό κοινωνικό υποκείμενο της όποιας ανατροπής και επανάστασης, όπως και ο δυνητικός ηγεμόνας του λαϊκού μπλοκ στον αγώνα για κοινωνικές ανατροπές και μετασχηματισμούς.

Το κεντρικό ερώτημα είναι προς τα πού θα πάει ο κόσμος και ειδικά η χώρα, σε αυτή την μεταβατική περίοδο: *Θα συνεχιστεί η κοινωνική και πολιτική οπισθοδρόμηση ή θα επιβληθεί μια λαϊκή ανατροπή της αστικής επίθεσης για να αλλάξει πορεία η ιστορία;* Οι αστικές δυνάμεις πλέον, αξιοποιώντας και

την «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» της πανδημίας καθώς και τον πόλεμο στην Ουκρανία, επιχειρούν σταδιακά μία «επιστροφή» σε έναν καπιταλισμό με ακόμα μεγαλύτερη ταξική εκμετάλλευση ενισχύοντας τις πιο αντιδραστικές τάσεις. Για να γίνει πράξη η ανατροπή αυτής της κίνησης απαιτείται επίμονη, ταξική ανασυγκρότηση των κινηματικών αντιστάσεων και ευρύτερα μια μετατροπή του «λαού» και της εργατικής τάξης σε ενεργό κοινωνικό υποκείμενο, σε συγκροτημένο μαζικό κίνημα. Χρειάζεται και μια προγραμματική ανασύνθεση της σύγχρονης ριζοσπαστικής Αριστεράς, με πυρήνα την επανίδρυση ενός κομμουνιστικού σχεδίου που θα μπορέσει να αναμετρηθεί με αυτά τα καθήκοντα επιτυχώς.

Η κρίση της αριστεράς

Για όλα αυτά, όμως, ξεκινάμε δυστυχώς από χειρότερη αφετηρία. Η δεκαετία της κρίσης έδειξε ότι η Αριστερά, στη χώρα μας και διεθνώς, αποδείχθηκε κατώτερη των περιστάσεων κινηματικά, πολιτικά και προγραμματικά. Είτε με τη μορφή του αριστερού ρεφορμιστικού ευρωπαϊσμού είτε με τη μορφή ενός ιδιότυπου σεχταριστικού κομμουνιστικού ρεφορμισμού είτε με τη μορφή της παραδοσιακής, επαναστατικής Αριστεράς. Σήμερα, βρισκόμαστε ακόμα εντός αυτού του κύματος της κρίσης της Αριστεράς. Τόσο της ρεφορμιστικής, σε μορφώματα όπως οι Podemos και η Die Linke που αντιμετώπισαν πρόσφατα διασπάσεις και όρια στην πολιτική απεύθυνσή τους. Ακόμα περισσότερο ίσως, της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, με την κρίση και διασπάσεις που αντιμετώπισαν οι μαζικότερες εκφράσεις της διεθνώς (SWP στην Βρετανία, ISO στις ΗΠΑ, NPA στη Γαλλία, ιταλική ριζοσπαστική Αριστερά, Partido Obrero Αργεντινής κλπ.). Η κατάσταση αυτή διαμορφώνει ένα σημαντικό πολιτικό και ιστορικό μεταίχμιο που θέτει ως επείγουσα ανάγκη την αλλαγή πορείας των ρευμάτων με κομμουνιστική και αντικαπιταλιστική αναφορά.

Η ευθύνη της ρεφορμιστικής Αριστεράς για αυτή την πορεία είναι σημαντικότερη λόγω μεγέθους και επιρροής. Όμως, δεν αρκεί να αποδίδουμε απλά τις ευθύνες εκεί, χρειάζεται να εντοπίσουμε θαρραλέα τις ανεπάρκειες με τις οποίες εμείς κι όλη η επαναστατική και κομμουνιστική Αριστερά οφείλουμε να αναμετρηθούμε. Επειδή δεν καταφέραμε κι εμείς να συμβάλουμε στη συγκρότηση μιας συσπείρωσης κομμουνιστικών δυνάμεων που θα μπορούσε να αποτρέψει την ήττα.

Η επαναστατική Αριστερά σε όλες τις μορφές της δεν ανταποκρίθηκε γιατί κοινωνικά παραμένει περιορισμένη σε στρώματα κυρίως μικροαστικά με έμφαση ειδικά στη φοιτητική νεολαία. Πολιτικά, παρέμεινε στη λογική της αντίστασης με καταγγελτικό λόγο. Και αυτό οφείλεται σε μια ουσιαστική, διπλή προγραμματική αδυναμία τόσο στην τεκμηριωμένη επεξεργασία και εμβάθυνση που απαιτούν οι άμεσοι στόχοι πάλης όσο και στις απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα της ρήξης και της σοσιαλιστικής μετάβασης υπό το πρίσμα μιας σύγχρονης κομμουνιστικής στρατηγικής. Ιδεολογικά, παρέμεινε σε σημαντικό βαθμό αποστεωμένη, με μικρή σχέση με σύγχρονες μαρξιστικές αναζητήσεις, με δογματική αναπαραγωγή θεωριών και πρακτικών που δεν ανταποκρίνονται στη σύγχρονη πραγματικότητα. Και οργανωτικά, ήμασταν συχνά δέσμιοι μίας αρτηριοσκληρωτικής αντίληψης «αφ' υψηλού πρωτοπορίας». Αδυνατούσαμε να διερευνήσουμε, ακόμα και με πειραματισμό, μία σύγχρονη σύνδεση του κοινωνικού με το πολιτικό επίπεδο, νέες οργανωτικές μορφές τόσο στο κίνημα, όσο και

στο επίπεδο της πολιτικής οργάνωσης. Το πρόγραμμα και το πρότυπο ενός «καλύτερου κόμματος» μιας άλλης εποχής, στην πραγματικότητα βαραίνει στα μυαλά των περισσότερων. Χρειάζεται να ανοίξουμε βαθιά τη συζήτηση πάνω στα βασικά συμπεράσματα από τις εμπειρίες της προηγούμενης «χαμένης δεκαετίας» και ειδικά του εξεγερτικού 2010-12, όπου κρίθηκε εν πολλοίς η πορεία. Την αυτοκριτική αποτίμηση αυτής της περιόδου δεν πρέπει να τη φοβηθούμε, ακριβώς γιατί αναζητούμε μία άλλη πορεία.

Και τελικά προς τα πού κοιτάμε;

Το αποτέλεσμα των εκλογών της 25ης Μάη δείχνει να κλείνει τον κύκλο της αντιμνημονιακής περιόδου, κάνοντας όλα τα παραπάνω να φαίνονται «παρωχημένα». Πιστεύουμε το ανάποδο, η κατάσταση στη χώρα μας και διεθνώς τα κάνει δραματικά επίκαιρα. Ταυτόχρονα, αναδεικνύει εκ νέου και εμφατικά την κρίση της Αριστεράς και τη σταδιακή απομάκρυνσή της από τα λαϊκά στρώματα, κάτι που αποτελεί και διεθνή τάση που πρέπει επειγόντως να αντιστραφεί. Μετά τις εκλογές, το Jacobin άνοιξε μία ενδιαφέρουσα συζήτηση για την «υλικότητα» που οδήγησε στο σοκαριστικό εκλογικό αποτέλεσμα αλλά και γενικότερα όσον αφορά τις παρεμβάσεις της Αριστεράς. Μία συζήτηση που δεν έγινε με τους καλύτερους όρους στο πλαίσιο των ορίων και των στρεβλώσεων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αλλά είναι σημαντική για να καταλάβουμε την ουσία της κρίσης μας ως Αριστερά. Γιατί σήμερα όλοι μας, ακόμα και το ΚΚΕ που είναι πιο μαζικό κόμμα, είμαστε σκιά των μαζικών παρεμβάσεων του παρελθόντος και αυτό κάπου οφείλεται. Όλοι μας –και το ΚΚΕ– έχουμε γίνει πιο «αριστεριστές», πιο «διανοούμενοι», σε μεγαλύτερη απόσταση από τη λαϊκή κοινωνική πλειοψηφία.

Και για αυτό δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να πηγαίνουμε όπως πριν. Εύκολες λύσεις, τακτικές και στρατηγικές απαντήσεις δεν υπάρχουν. Για να σκιαγραφήσουμε όμως ένα αρχικό πλαίσιο κατευθύνσεων, κατά τη γνώμη μας, χρειάζεται να αναζητήσουμε καταρχάς μια νέα σχέση ανάμεσα στην κοινωνική μεταρρύθμιση και την επανάσταση, ανάμεσα στην τακτική και τη στρατηγική. Χρειαζόμαστε έναν αποτελεσματικό συνδυασμό ανάμεσα στον μαχόμενο μαρξισμό και τη σοσιαλιστική-κομμουνιστική προοπτική που να αγωνιά διαρκώς όμως για μία γραμμή μαζών και την πλειοψηφική απεύθυνση. Συνδυάζοντας τον αντικαπιταλισμό με τον αντιιμπεριαλισμό, τον λαϊκό πατριωτισμό και τον εργατικό διεθνισμό. Με διαρκή προσπάθεια για την ηγεμονία της εργατικής τάξης, με μία συνολική θεώρηση της ταξικής πάλης σε όλα τα πεδία της κοινωνικής ζωής. Χρειαζόμαστε μια ειλικρινή διάθεση αυτοκριτικής, διόρθωσης, μετασχηματισμού, πειραματισμού και πάνω απ’ όλα προσπάθειας να μάθουμε από τις ίδιες τις μάζες, τη συλλογική πάλη τους, την επινοητικότητα και τον πειραματισμό τους. Χρειαζόμαστε τόλμη, αναγνώριση ότι νέες συνθήκες και νέες προκλήσεις απαιτούν νέες μορφές και νέα σχήματα. Χρειάζεται να αναζητήσουμε και να εμπλουτίζουμε διαρκώς τη θεωρία και το πρόγραμμα για μια επανάσταση αντίστοιχη με την εποχή μας. Εργατική και λαϊκή από πλευράς κοινωνικών δυνάμεων. Αντικαπιταλιστική και αντιιμπεριαλιστική από πλευράς πολιτικού προσανατολισμού. Σοσιαλιστική και κομμουνιστική από πλευράς στρατηγικής κατεύθυνσης. Χρειάζεται να αναζητήσουμε τη διαδικασία για μια σύγχρονη

δυαδική εξουσία που θα δημιουργεί το ιστορικό «παράθυρο ευκαιρίας» ώστε να προχωρήσει αποφασιστικά η κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας, με την εγκαθίδρυση μορφών εργατικού και λαϊκού ελέγχου στην παραγωγή και όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής. Να ξαναθέσουμε τα μεγάλα ζητήματα της εξουσίας και της κυβέρνησης υπό αυτό το πρίσμα. Για μία πορεία κοινωνικοποίησης των βασικών μέσων παραγωγής που δεν θα τελειώσει εκεί αλλά θα αναζητά διαρκώς με σύγχρονο τρόπο τους δρόμους μετάβασης στον σοσιαλισμό-κομμουνισμό. Θα προχωρήσει, δηλαδή, πέρα από την Οκτωβριανή Επανάσταση, συνδέοντας βαθύτερα την κομμουνιστική προοπτική με τις ανάγκες για δημοκρατία και ελευθερία αλλά και το αντίστροφο.

Εργαλείο σε μία τέτοια πορεία είναι η δημιουργία πολιτικού υποκειμένου κομμουνιστικής αναφοράς και προοπτικής με κάποια κρίσιμα χαρακτηριστικά:

- Διαρκή προσπάθεια για μια σύγχρονη κομμουνιστική αναζήτηση, που θα εμπνέεται από τη ζώσα πραγματικότητα των κοινωνικών κινημάτων στη χώρα και διεθνώς και θα βαθύνει τη στρατηγική συζήτηση, αξιοποιώντας τη σύγχρονη μαρξιστική θεωρία και με βάση την εμπειρία των χρόνων της κρίσης

- Ανασυνθετική φυσιογνωμία και λογική, με επίγνωση της ήττας και των ορίων των ρευμάτων μας, με διάθεση όσμωσης, υπέρβασης και ποιοτικού βαθέματος για την ουσιαστική συνένωση δυνάμεων

- Παράλληλη κίνηση κινηματικά, μετωπικά και στρατηγικά, με πρωτοβουλίες δράσης στα κοινωνικά μέτωπα, πολιτικές πρωτοβουλίες μετωπικού χαρακτήρα και στρατηγική-προγραμματική συζήτηση και συγκρότηση. Με τη σχετική αυτοτέλεια σε κάθε επίπεδο, χωρίς συγχύσεις μεταξύ τους (ταύτιση πρακτικά κινήματος και πολιτικών μετώπων ή κομμάτων, σύγχυση επιπέδων μετώπου και πολιτικής οργάνωσης κλπ.). Κάτι που κόστισε και κοστίζει ακόμα στη δουλειά στα κινήματα, αλλά και στα μετωπικά εγχειρήματα των τελευταίων χρόνων.

- Ενότητα στη δράση, μέσα από την εσωοργανωτική δημοκρατία, τον ελεύθερο, ουσιαστικό και συντροφικό διάλογο για την κατάκτηση μιας κοινής προγραμματικής αντίληψης. Αξιοποιώντας παλαιότερες οργανωτικές μορφές και τρόπους λειτουργίας αλλά και αναζητώντας διαρκώς τα όρια τους και την υπέρβασή τους με δοκιμασία νέων.

Γνωρίζουμε ότι μία τέτοια προσπάθεια θα είναι μεταβατική και κανείς, ούτε εμείς, δεν έχει το μονοπώλιο της συμβολής σε αυτή. Αντιθέτως επιδιώκουμε συγκλίσεις και με άλλο αγωνιζόμενο δυναμικό και δυνάμεις κομμουνιστικής αναφοράς σε αυτήν. Επειδή ο καπιταλισμός δεν θα καταρρεύσει έτσι απλά ή μόνος του, ας αρχίσουμε λοιπόν να κάνουμε κάτι όλοι μας για αυτό!